

PŘÍSPĚVEK NEVLÁDNÍCH NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ K PŘÍPRAVĚ A REALIZACI PROGRAMU PŘEDSEDNICTVÍ ČR V RADĚ EU 2022

**AKTUALIZOVANÝ DOKUMENT, 17.6. 2022
PO SPOLEČNÉM ZASEDÁNÍ VÝBORU PRO EU NA PRACOVNÍ
ÚROVNI A VÝBORU PRO EU PŘI RADĚ VLÁDY PRO NNO
KONANÉHO DNE 31. 5. 2022**

SHRNUTÍ HLAVNÍCH TÉMAT A SDĚLENÍ

- 01 Zvládnutí uprchlické krize a poválečné obnovy Ukrajiny musí být postaveno na **odpovědném a solidárním řízení migrace a dlouhodobé integraci uprchlíků**, které podpoří využití sociálního a ekonomického potenciálu migrace.
- 02 Akumulované krize zvyšují tlaky na potravinovou bezpečnost a migraci obyvatel Blízkého Východu a Afriky. Evropa musí posilovat **odolnost obyvatel zejména v sousedství EU prostřednictvím humanitární a rozvojové pomoci a podpory lidských práv a dobrého vládnutí**.
- 03 České předsednictví má příležitost připravit cestu pro **bezpečnou a bezuhlíkovou energetiku pro všechny** prostřednictvím navýšení cílů, zrychlení realizace a zajištěním dostatku financí pro využití dalších obnovitelných zdrojů a úspor energie a řešení strukturálních příčin energetické chudoby.
- 04 Posílení odolnosti vůči ruskému vlivu a kybernetickým hrozbám by mělo stavět i na zapojení soukromého a neziskového sektoru a expertů.
- 05 Nástroje na zmírnění hospodářských a sociálních dopadů pandemie a migrační vlny jsou příležitostí k popularizaci evropanství a posilování společenské koheze.
- 06 Strategickou odolnost ekonomiky nelze posílit bez **podpory wellbeingu s důrazem na duševní zdraví dětí a mladých lidí a na smysluplnost učení** – schopnost reagovat na výzvy rychle se měnícího světa.
- 07 Kulturní a kreativní odvětví mají velký potenciál pro posilování sociální soudržnosti, tvorbu nových pracovních míst zejména pro mladou generaci, její zaměstnanost a konkurenceschopnost.
- 08 České předsednictví má jedinečnou příležitost aktivně podpořit evropský rámec právního státu prostřednictvím dialogů o právním státu se členskými zeměmi a evropskou strategií na podporu občanské společnosti.
- 09 Hrozbám v informačním prostoru se musí čelit **zajištěním ochrany občanských svobod a plurality médií**.
- 10 Rovnost žen a mužů představuje ve strategické rovině prioritu EU, která přispívá k prosperitě společnosti a míru.
- 11 Neziskové organizace mají zájem na **kvalitní implementaci závěrů Konference o budoucnosti Evropy a zapojování občanů do zlepšování demokratické legitimacy politik EU**.
- 12 České předsednictví může výrazně podpořit vyhlášení roku 2025 Evropským rokem dobrovolnictví.

Česká republika přebírá předsednictví v Radě EU ve velmi kritické době. V zájmu demokratického společenství, všech občanů, vlád, nestátních i soukromých aktérů je společně hledat dostatečně ambiciózní, realistická a co nejvíce účinná řešení výzev, kterým společnost čelí dlouhodobě a které s válkou Ruska proti Ukrajině a de facto proti celému demokratickému světu nabírají na další naléhavosti.

Spolupracující nevládní neziskové organizace (NNO) a jejich sítě **nabízejí své znalosti, zkušenosti a kontakty během přípravy a realizace** Předsednictví ČR v Radě EU 2022. Zástupci NNO se mohou zapojit svou expertizou **do akcí českého předsednictví** (např. jako řečníci, moderátoři či účastníci), mohou **zprostředkovat zapojení evropských sítí NNO**, které disponují hlubokou znalostí evropských legislativních procesů, a **posílit komunikační a osvětovou rovinu českého předsednictví**.

Tento dokument předkládáme jako **pozvánku pro sdílení zkušeností, odborností a témat**, která zapadají do politických priorit a kterými by NNO mohly v rámci Předsednictví ČR v Radě EU přispět k zajištění široké a konstruktivní debaty. Pod jednotlivými zveřejněnými vládními prioritami uvádíme konkrétní aspekty, které uvedené sítě a organizace považují v rámci vládní priority za klíčové.

Materiál vznikl na základě spolupráce členů Výboru pro EU při Radě vlády pro NNO, kteří v ní zastupují neziskový sektor, a organizací v neformální síti sítí NeoN. Koordinaci sestavení dokumentu měl na starosti Glopolis.

Materiál byl připraven v rámci projektu financovaného z grantu pro neformální síť sítí NeoN od Evropské filantropické iniciativy Civitates (<https://civitates-eu.org>). Obsah materiálu nelze považovat za vyjádření názorů donora.

Kontakt: Jana Milěřová, Glopolis, jmilerova@glopolis.org

OBSAH

<u>ZVLÁDNUTÍ UPRCHLICKÉ KRIZE A POVÁLEČNÁ OBNOVA UKRAJINY</u>	4
<u>Odpovědné a solidární řízení migrace a integrace uprchlíků</u>	4
<u>Posilování odolnosti obyvatel zejména v sousedství EU prostřednictvím humanitární a rozvojové pomoci a podpory lidských práv a dobrého vládnutí</u>	6
 <u>ENERGETICKÁ BEZPEČNOST</u>	9
<u>Bezpečná, bezuhlíková energetika pro všechny</u>	9
 <u>POSÍLENÍ EVROPSKÝCH OBRANNÝCH KAPACIT A BEZPEČNOST KYBERNETICKÉHO PROSTORU</u>	12
<u>Posílení odolnosti vůči ruskému vlivu a kybernetickým hrozbám i se zapojením soukromého a neziskového sektoru a expertů</u>	12
 <u>STRATEGICKÁ ODOLNOST EVROPSKÉ EKONOMIKY</u>	14
<u>Zmírnění hospodářských a sociálních dopadů pandemie covid-19 a migrační vlny</u>	14
<u>Wellbeing mladých lidí a duševní zdraví</u>	15
<u>Kultura a kreativní odvětví</u>	17
 <u>ODOLNOST DEMOKRATICKÝCH INSTITUCÍ</u>	18
<u>Podpora právního státu, demokracie a občanské společnosti v Evropě</u>	18
<u>Zajištění ochrany občanských svobod a plurality médií i při čelení hrozbám v informačním prostoru</u>	20
<u>Rovnost žen a mužů</u>	21
<u>Implementace závěrů Konference o budoucnosti Evropy a zapojování občanů</u>	23
<u>Podpora vyhlášení roku 2025 Evropským rokem dobrovolníků</u>	24

ZVLÁDNUTÍ UPRCHLICKÉ KRIZE A POVÁLEČNÁ OBNOVA UKRAJINY

- **Odpovědné a solidární řízení migrace a integrace uprchlíků**

Konflikt na Ukrajině má bezprecedentní dopady na rozměry migrace v Evropské unii, která již dlouhodobě zažívá [nárůst migrace lidí z celého světa](#) v řádech statisíců ročně. Aktuální uprchlická vlna z Ukrajiny zahrnovala ke konci května 2022 téměř 7 milionů osob, které v důsledku války překročily hranice Ukrajiny, většinou směrem do zemí EU. Podle odhadů jsou válkou zasaženy cca 2/3 obyvatelstva, proto lze očekávat, že příliv uprchlíků bude v nadcházejících měsících pokračovat.

V reakci na tento konflikt se evropská společnost sjednotila v nebývalé vlně solidarity a podpory. Zároveň i evropští lídři jednali rychle mimo jiné [aktivací směrnice EU o dočasné ochraně](#) za účelem rychlého zavedení jednotného statutu pro uprchlíky napříč EU, nebo také vydáním [desetibodového akčního plánu](#) pro lepší koordinaci při přijímání uprchlíků z Ukrajiny. V praxi se však ukazuje, že nejvíce exponované členské státy EU [v našem regionu nemají dostatečné zkušenosti](#) v této oblasti a počet nových výzev přibývá ze dne na den. K tomu, aby přijímání uprchlíků bylo efektivní, nestačí jen krizové řízení, ale je nezbytně zapotřebí i [plánování dlouhodobé perspektivy integrace](#) uprchlíků do společností členských států. To vyžaduje zvýšenou pozornost EU k problematice migrace a integrace, a to jak v rovině přijímání strategií a legislativy EU, tak v rovině zavádění harmonizovaných mechanismů pro jejich implementaci v členských státech, včetně zajištění financování z evropských fondů.

Mezi prioritní kroky patří nutnost zahájit diskuse ohledně opětovné [revize nastavení Společného evropského azylového systému](#) a [Směrnice EU o dočasné ochraně](#) tak, aby naplňovaly prvky odpovědnosti, solidarity a respektu k lidským právům a k dodržování principu rovného zacházení ze strany všech členských států. Tedy [vést otevřenou diskusi o pobytové a návratové politice](#) (jaká pobytová schémata budou navazovat na dočasnou ochranu po vyčerpání možností jejího prodloužení, či jak zajistit, aby členské státy nesnižovaly minimální standardy obsažené ve Směrnici); otevírat téma [uplatňování dvojích standardů](#) vůči různým skupinám uprchlíků (a to nejen vůči těm z Ukrajiny), diskriminace v azylových procesech a postojů vůči uprchlíkům ze zranitelných skupin (zejm. Romů), jakož i vyjasnit si postoje členských států k [vízové politice vůči občanům Ruské federace a Běloruska](#), zejména v případech humanitárních a [politické opozice](#).

V popředí zájmu EU musí dále stát úspěšné přijetí uprchlíků do naší společnosti a [akcent na jejich dlouhodobou integraci a využití sociálního i ekonomického potenciálu migrace](#) pro evropské společnosti. K tomu je nezbytné, aby EU důrazněji apelovala na implementaci národních či lokálních opatření v souladu s [Novým paktem EU o migraci a azylu](#) s [Akčním plánem EU pro integraci a inkluzi](#), a zároveň se podílela na přenosu zkušeností a know-how při zavádění potřebných procesů.¹

Zásadní je potřeba jasně definovat [pravidla pro alokaci finančních prostředků](#) v rámci [politiky soudržnosti EU](#) (CARE), Fondu pro azyl, migraci a integraci (AMIF) a dalších [finančních zdrojů EU](#) k rozvoji řešení pro včasnou i dlouhodobou integraci migrantů, jakož i [podpora místních samospráv a neziskového sektoru](#) ve schopnosti [využívat dostupné finanční mechanismy EU](#).

1 Pro lepší představu, které oblasti integrace uprchlíků v ČR potřebují posílit a načerpat ze zahraničních zkušeností, odkazujeme na souhrnný dokument "Pozice Konsorcia NNO pracujících s migranty k vládní strategii zvládání migrační vlny z Ukrajiny": https://www.ferovamigracnipolitika.cz/wp-content/uploads/2022/06/Pozice-Konsorcia-k-vla%CC%81dni%CC%81-strategii-zvla%CC%81da%CC%81ni%CC%81-migrac%CC%8Cni%CC%81-vlny_fin-1.pdf.

Uprchlíká krize z Ukrajiny má rovněž **genderový rozměr** a jsou to především ženy s dětmi, které k nám nyní přicházejí a potřebují naši pomoc. Bez okamžitého zohlednění specifických **potřeb žen a zásadního významu péče** v migraci nebude podpora evropských zemí pro tuto skupinu uprchlíků dostatečně účinná.²

Vizitky partnerů tématu Odpovědné a solidární řízení migrace a integrace uprchlíků

Konsorcium nevládních organizací pracujících s migranty v ČR

Barbora Chrzová

chrzova@migracnikonsorcium.cz

<https://migracnikonsorcium.cz>

Konsorcium nevládních organizací
pracujících s migranty

S partnery na EU úrovni:

The European Council on Refugees and Exiles (ECRE) – ecre.org

Platform for International Cooperation on Undocumented Migrants (PICUM) – picum.org

Sdružení pro integraci a migraci

Eva Valentová

valentova@migrace.com

www.migrace.com

SDRUŽENÍ ASSOCIATION
PRO INTEGRACI FOR INTEGRATION
A MIGRACI AND MIGRATION

S partnery na EU úrovni:

European network Against Racism (ENAR) – www.enar-eu.org

• Posilování odolnosti obyvatel zejména v sousedství EU prostřednictvím humanitární a rozvojové pomoci a podpory lidských práv a dobrého vládnutí

Akumulované **dopady klimatické změny, pandemie covid-19 a války na Ukrajině** podkopávají **desítky let úsilí** o budování kapacit a schopností rozvojových zemí lépe reagovat na krize i dlouhodobé výzvy. Ruská agrese na Ukrajině mimo jiné záměrně cílí na celosvětové ohrožení potravinové bezpečnosti, přičemž nejzranitelnější jsou regiony na Blízkém Východě a v Africe, které se potýkají s dlouhodobými krizemi.

2 Prohlášení České ženské lobby ze dne 8. 3. 2022 k aktuální situaci žen z Ukrajiny: <https://czlobby.cz/cs/zpravy/tz-prohlaseni-ceske-zenske-lobby-k-aktualni-situaci-zen-z-ukrajiny>. Prohlášení "Evropská ženská lobby volá po míru na Ukrajině", březen 2022: <https://czlobby.cz/cs/zpravy/evropska-zenska-lobby-vola-po-miru-na-ukrajine>

Po současné migrační vlně z Ukrajiny tak může následovat vlna **následné migrace z oblastí Blízkého Východu a Afriky**, které jsou tradičními zdrojovými oblastmi migrace do EU. Cílové země migrantů z Ukrajiny potřebují asistenci s integrací tak, aby byl podpořen sociální i ekonomický potenciál migrantů. Zároveň je zásadní posilovat **odolnost obyvatel na Blízkém východě a v Africe** prostřednictvím humanitární pomoci i dlouhodobé rozvojové spolupráce.

Evropa i specificky Česká republika dlouhodobě napomáhají **rozvoji demokracie a občanské společnosti**, ale též **vládě práva a dobrému vládnutí ve třetích zemích**. Takovýto druh spolupráce musíme výrazně a systematicky posilovat nejen ve svém vlastním zájmu, ale i v zájmu všech. Potřebujeme, aby EU a členské státy včetně ČR projevovaly svou solidaritu **prostřednictvím humanitární pomoci** v případě akutních krizí a zároveň realizovaly **dlouhodobou rozvojovou spolupráci**, která pomáhá akutním krizím předcházet.

Ochrana základních práv a svobod spolu s podporou demokracie a fungováním právního státu jsou jedním ze stěžejních cílů zahraniční politiky České republiky. V rámci tzv. **transformační politiky** jsou prioritou současné vlády a promítají se i do priorit českého předsednictví, a to zejména v otázkách poválečné obnovy Ukrajiny, posilování svobodných médií, boje proti dezinformacím či podpory paměťových institucí (např. ruský Memorial).

Potřebu humanitární akce na úrovni EU včetně členských států zdůraznila Evropská komise ještě před ruskou agresí na Ukrajině ve sdělení Evropskému parlamentu.³ Předpokladem je **navýšení vládních příspěvků na oficiální rozvojovou pomoc** (ODA) tj. zejména **na humanitární pomoc a rozvojovou spolupráci**. To se týká i ČR, která se kvůli škrtům z posledních let ocitla s příspěvkem 0,13 % ODA/HND na chvostu mezi zeměmi EU i v rámci členských zemí Výboru pro rozvojovou spolupráci OECD (OECD DAC) sdružujícího vyspělejší donorské státy. Pro porovnání: srovnatelně lidnaté Švédsko poskytuje na ODA dvacetinásobek toho co ČR. Oceňujeme, jak se ČR staví k humanitárním potřebám Ukrajiny. Bude skvělé, pokud na to dokáže navázat v celkovém přístupu

3 COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL on the EU's humanitarian action: new challenges, same principles, COM(2021) 110, 10.3.2021

k závazkům v rámci ODA. Je potřeba také razantně navýšit klimafinance pro rozvojový svět v rámci doplňování prostředků do Zeleného klimatického fondu (Green Climate Fund) zřízeného Pařížskou klimatickou dohodou v roce 2015. I zde jde pro ČR o výzvu, neboť do něj na období 2020–2023 zatím neposkytla ani korunu.

Vizitky partnerů tématu Posilování odolnosti obyvatel zejména v sousedství EU prostřednictvím humanitární a rozvojové pomoci a podpory lidských práv a dobrého vládnutí

FoRS – České fórum pro rozvojovou spolupráci

Pavel Příbyl

pavel.pribyl@fors.cz

www.fors.cz

S partnery na EU úrovni:

CONCORD Europe – the European Confederation of Relief and Development –

concordeurope.org

VOICE – the main NGO interlocutor with the EU on emergency aid and disaster risk reduction

– voiceeu.org

DEMAs – Asociace pro podporu demokracie a lidských práv

Sabina Malcová

sabina.dvorakova@demas.cz

www.demas.cz

S partnery na EU úrovni:

HRDN – Human Rights and Democracy Network – www.hrdn.eu

Člověk v tísni

Jan Mrkvička

jan.mrkvicka@clovekv tisni.cz

www.clovekv tisni.cz

ENERGETICKÁ BEZPEČNOST

- **Bezpečná, bezuhlíková energetika pro všechny**

Základní podmínkou pro zajištění energetické bezpečnosti je snížení spotřeby energetických zdrojů a surovin z jiných kontinentů a od nepřátelských režimů. **Energetická bezpečnost a energetická transformace** tak nejsou dvě priority, ze kterých je třeba vybírat, ale jedna nedělitelná oblast, ve které **snížování dovozu plynu z Ruska** jde ruku v ruce zároveň s **dekarbonizací ekonomiky**. Téma energetické transformace je zároveň další příležitostí prokázat, podobně jako u pomoci uprchlíkům nebo u evropské spolupráce, že **Česko je progresivní zemí, která povede EU ke společnému cíli uhlíkové neutrality v roce 2050**. Energetická bezpečnost se při předsednictví nesmí stát jen průhlednou rouškou pro další drahé dovozy plynu nebo jaderné projekty s realizací až za desítky let.

České předsednictví přichází v klíčový moment pro legislativu v oblasti obnovitelných zdrojů, úspor energie, ale také pro řešení sociálních otázek spojených s vysokými cenami energií. Napadení Ukrajiny ještě přidává na významu a urgenci realizace Zelené dohody pro Evropu. Předsednictví musí zajistit hladké projednání balíčku Fit for 55 a začlenění návrhu RePowerEU bez dalšího zdržování. Pokud má být energetická bezpečnost dlouhodobou strategií, musí české předsednictví připravit cestu pro **navýšení cílů, zrychlení realizace a dostatek financí pro využití dalších obnovitelných zdrojů a úspor energie**. Pokud má být vláda ČR v této oblasti důvěryhodná, musí také přijmout **navýšené závazky pro Českou republiku**, která v obou oblastech ostudně zaostává. Navýšení kapacity obnovitelných zdrojů je zároveň nutné, pokud má využití vodíku nahradit, nikoli prodloužit, využívání zemního plynu.

Palčivou otázkou všech Evropanů jsou dnes ceny energie. Sociální klimatický fond z balíčku Fit for 55 je nutné spustit co nejdříve a odpojit ho od financování z nové, kontroverzní části systému povolenek. Finance je třeba nasměrovat nejen na kompenzace, ale zejména na řešení **strukturálních příčin energetické chudoby**:

- na zlepšení energetických vlastností bytů ohrožených domácností,
- dostupnou bezemisní veřejnou dopravu,
- komunitní obnovitelné zdroje.

České předsednictví by proto mělo hledat další zdroje financování spravedlivé transformace a **zahájit s členskými státy debatu o uhlíkové dani, zdanění nadměrných zisků energetických korporací** nebo dalších zdrojích. Jen finance ale nestačí, je potřeba **nastavit povinnosti majitelů nájemních bytů, energetických a teplárenských firem** na zlepšení energetických podmínek domácností.

Těžba a zpracování materiálů, paliv a potravin jsou zodpovědné za 90 % úbytku planetární biodiverzity. České předsednictví se musí zasadit o to, aby vznikl **závazný cíl a pravidla pro snižování materiálové stopy evropského hospodářství** a přenést toto téma do programu Evropské komise v roce 2023.

Kromě investic a pravidel je nutné využít předsednictví také ke komunikaci **významu zelené tranzice a učinit z udržitelnosti klíčové téma vzdělávání**,⁴ kde může Česko využít bohaté zkušenosti environmentálních vzdělávacích center.

Vizitky partnerů tématu Bezpečná, bezuhlíková energetika pro všechny

Hnutí Duha

Ondřej Pašek

ondrej.pasek@hnutiduha.cz

www.hnutiduha.cz

Hnutí DUHA

Friends of the Earth Czech Republic

S partnery na úrovni EU:

Friends of the Earth Europe – <https://friendsoftheearth.eu>

CEE Bankwatch Network – <https://bankwatch.org/> – Barbora Urbanová –

barboba.urbanova@cde-org.cz

⁴ Viz např. [Doporučení Rady o učení v zájmu environmentální udržitelnosti](#), [Strategie EU pro mládež](#) (cíl Green and Sustainable Europe), Závěry Rady o podpoře zapojení mladých lidí jakožto aktérů změn v zájmu ochrany životního prostředí, [The European sustainability competence framework](#).

Vizitky partnerů tématu Bezpečná, bezuhlíková energetika pro všechny

Zelený kruh

Petra Kolínská

kancelar@zelenykruh.cz

zelenykruh.cz

S partnery na EU úrovni:

European Environmental Bureau (EEB) - <https://eeb.org>

European Environmental Citizens Organisation for Standardization (ECOS) -

<https://ecostandard.org>

Sever - Středisko ekologické výchovy

Jiří Kulich

jiri.kulich@ekologickavychova.cz

<https://sever.ekologickavychova.cz/>

S partnery na EU úrovni:

Foundation for Environmental Education - <https://www.fee.global>

Office for Climate Education - <https://www.oce.global/en>

POSÍLENÍ EVROPSKÝCH OBRANNÝCH KAPACIT A BEZPEČNOST KYBERNETICKÉHO PROSTORU

- **Posílení odolnosti vůči ruskému vlivu a kybernetickým hrozbám i se zapojením soukromého a neziskového sektoru a expertů**

V reakci na ruskou agresi na Ukrajině by měla ČR vést debatu o zlepšování stávajících a zavádění nových systémových opatření k posílení **odolnosti států EU vůči ruskému vlivu** a případně dalších nedemokratických režimů, zejména v oblasti:

- důkladného **mapování majetku s ruskou vazbou**,
- zkvalitňování **údajů v registrech skutečných majitelů firem**,
- **boje s daňovými ráji**,
- a dalších **opatření proti praní špinavých peněz**.⁵

Po těchto opatřeních volá velké množství organizací z celé EU, které se zabývají transparentností a odpovědností v politice.⁶

Kromě toho je nezbytné nezapomínat ani na konvenční a nekonvenční hrozby a nutnost posilování naší odolnosti vůči nim. V této souvislosti je klíčové, aby Česko náležitě zužitkovalo svůj silný kredit v oblasti obranné a bezpečnostní politiky. Díky

5 Přehled systémových opatření viz společné doporučení "Experti proti ruskému vlivu: Osm opatření pro posílení odolnosti ČR a EU",

https://www.rekonstrukcestatu.cz/download/vHoAkW/handout_opatreni-k-posileni-odolnosti-cr-a-eu-vuci-ruskemu-vlivu.pdf

6 <https://www.access-info.org/2022-03-09/act-now-open-company-registers/>

silné Transatlantické vazbě, členství v NATO, ochotě posilovat zásadním způsobem svou zbrojní kapacitu a podporovat Ukrajinu v souvislosti s ruskou válkou proti ní a Západu jako celku. Právě tyto výchozí charakteristiky umožňují Česku důvěryhodně a konzistentně moderovat evropskou debatu na tato klíčová témata, včetně budoucnosti evropské bezpečnostní architektury a s tím spojenou strategickou autonomii (resp. suverenitu), která by ve svém důsledku měla být úzce provázána s bezpečností v rámci Severoatlantické aliance. Mezi dalšími tématy je klíčové apelovat na [implementaci Strategického kompasu](#) a jeho převedení na praktické projekty ve spolupráci s NATO, a to i za výměny s Ukrajinou.

Nad rámec konvenční oblasti musí Česko posílit i svou [odolnost v oblasti hybridních hrozeb, včetně kybernetické oblasti](#), která představuje dlouhodobou výzvu jak pro českou, tak pro evropskou společnost. Pro ČR bude klíčové [zapojit do této oblasti soukromý sektor, ale také neziskový sektor a expertní komunitu](#). Hlavním příspěvkem by mělo být posílení společné evropské odolnosti, jak vůči kybernetickým hrozbám, tak i zločinu, které by však měly být vnímány odlišně. Nakonec by Česko mělo sloužit jako most pro kontakty mezi EU a Ukrajinou, která má s touto oblastí kvůli ruské válce značné zkušenosti. Její nadcházející program v rámci evropského předsednictví jde v tomto smyslu správným směrem, i když bude představovat značnou výzvu z hlediska budování jednoty uvnitř EU.

Vizitky partnerů tématu Posílení odolnosti vůči ruskému vlivu a kybernetickým hrozbám

Rekonstrukce státu

Lukáš Kraus

lukas.kraus@frankbold.org

www.rekonstrukcestatu.cz

rekonstrukce
státu

Frank Bold

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

Pavel Havlíček

pavel.havlicek@amo.cz

www.amo.cz

AMO.CZ

Transparency International ČR

Ondřej Kopečný

ondrej.kopecný@transparency.cz

www.transparency.cz

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL

Česká
republika

STRATEGICKÁ ODOLNOST EVROPSKÉ EKONOMIKY

- **Zmírnění hospodářských a sociálních dopadů pandemie covid-19 a migrační vlny**

Posilování hospodářské odolnosti nesmí probíhat mimo její sociální a environmentální kontext. Na restart a posílení odolnosti hospodářství a společnosti po pandemii covid-19 je specificky zaměřen evropský [Recovery and Resilience Facility](#), s důrazem na zelenou tranzici a digitalizaci.

České předsednictví v Radě EU je příležitostí pro [dialog EU o efektivitě reforem na národních úrovních](#). Současně je třeba řešit i dopady války na Ukrajině. Implementaci RRF je třeba otevřít evropské veřejnosti a občanské společnosti, zejména jejím odborným strukturám, a to jak na úrovni plánování a celostních úprav, tak na úrovni řešení a vyhodnocování jednotlivých realizovaných projektů. [Participace občanské společnosti na plánování i implementaci evropských programů](#) je podmínkou pro dosažení cílů, které si programy kladou.⁷ V neposlední řadě je také přirozeným nástrojem popularizace evropanství a posilování společenské koheze.

Samotné období, kdy se ČR ujímá předsednictví v Radě EU, by mělo být využito k tomu, abychom občanům členských států [představili tento nový nástroj, který svým rozsahem \(finančním a programovým\) a obsahem \(reformním a investičním\) bude ovlivňovat jejich život minimálně celé příští desetiletí](#).

⁷ Viz např. analýza ECNL: [Civil Society & The National Recovery And Resilience Plans: A Reality Check](#)

Transparency International ČR

Ondřej Cakl

ondrej.cakl@transparency.cz

www.transparency.cz

Otevřená společnost

Marta Smolíková

smolikova@otevrete.cz

<https://www.otevrenaspolecnost.cz/>

Hnutí Duha

Anna Kárníková

anna.karnikova@hnutiduha.cz

www.hnutiduha.cz

Beleco

Jana Moravcová

jana.moravcova@beleco.cz

www.beleco.cz

• Wellbeing mladých lidí a duševní zdraví

V kontextu dopadu pandemie a s ní spojených restrikcí, klimatické krize a ještě výrazněji v souvislosti s dopady válečného konfliktu na Ukrajině je potřeba systematicky posílit a **zefektivnit podporu wellbeingu s důrazem na duševní zdraví dětí a mladých lidí a na smysluplnost učení – schopnost reagovat** na dynamicky se měnící výzvy světa. Opatření v této oblasti by měla primárně směřovat do posilování kompetencí pedagogických pracovníků a dalších profesionálů pracujících s dětmi a mládeží a ke zvýšení **dostupnosti zdravotních a psychosociálních služeb** v oblasti duševního zdraví. Dopady současných krizí na udržitelnost se budou projevovat v dlouhodobém měřítku, proto je třeba v **rámci vzdělávání** (formálního i neformálního) posilovat témata podpory wellbeingu, duševního zdraví a budování odolnosti mladých lidí zvládat dopady

současných i budoucích krizí a posilování jejich participace na vytváření udržitelné budoucnosti. Téma má oporu ve Strategii EU pro mládež,⁸ v doporučeních Evropské komise (Proposal for a Council Recommendation on learning for environmental sustainability,⁹ Závěry Rady o podpoře zapojení mladých lidí jakožto aktérů změn v zájmu ochrany životního prostředí, The European sustainability competence framework) a je rovněž silně akcentováno během zasedání a doporučení Rady v rámci Evropského roku mládeže 2022.¹⁰

Vizitky partnerů tématu Wellbeing mladých lidí a duševní zdraví i v rámci vzdělávání

SKAV – Stálá konference asociací ve vzdělávání

Silvie Pýchová

silvie.pychova@skav.cz

<https://skav.cz/>

S partnery na EU úrovni:

Lifelong Learning Platform – <https://lllplatform.eu/>

ČOSIV – Česká odborná společnost pro inkluzivní vzdělávání

Lenka Felcmanová

lenka.felcmanova@cosiv.cz

<https://cosiv.cz>

Sever – Středisko ekologické výchovy

Jiří Kulich

jiri.kulich@ekologickavychova.cz

<https://sever.ekologickavychova.cz/>

S partnery na EU úrovni:

Foundation for Environmental Education – <https://www.fee.global>

Office for Climate Education – <https://www.oce.global/en>

⁸ https://europa.eu/youth/strategy_cs

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52022DC0011&qid=1647944342099>

¹⁰ <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/european-year-youth/>

• Kultura a kreativní odvětví

V rámci českého předsednictví by měl být dokončován a schválen nový [Pracovní plán pro kulturu na léta 2023 – 2026](#), který by měl zohlednit nejen program Kreativní Evropa 2021–2027, ale také reagovat na negativní dopady pandemie covid. Kulturní a kreativní odvětví mají velký potenciál pro [posilování sociální soudržnosti, tvorbu nových pracovních míst zejména pro mladou generaci, její zaměstnanost a konkurenceschopnost](#).

Nově většina zemí EU implementuje [reformy díky Národnímu plánu obnovy](#) právě k oživení a rozvoji kulturního a kreativního odvětví, které byly výrazně zasažené restriktivními opatřeními proti pandemii covid-19.¹¹

Vizitky partnerů priority Kultura a kreativní odvětví

České středisko ITI

ČESKÉ
STŘEDISKO
MEZINÁRODNÍHO
DIVADELNÍHO
ÚSTAVU

Kreativní Česko

Marta Smolíková

marta.smolikova@osops.cz

Yvona Kreuzmannová

yvona.kreuzmannova@tanecpraha.eu

<https://iti.idu.cz>

S partnery na EU úrovni:

Culture Action Europe – <https://cultureactioneurope.org/>

International Theatre Institute – <https://www.iti-worldwide.org/>

¹¹ <https://culture.ec.europa.eu/news/eu-member-states-support-culture-and-creative-industries-through-their-national-recovery-and-resilience-plans>

ODOLNOST DEMOKRATICKÝCH INSTITUCÍ

- **Podpora právního státu, demokracie a občanské společnosti v Evropě**

Přechod k sociálnějším, ekologičtějším a digitálnějším evropské ekonomice musí jít ruku v ruce s podporou [základních práv a zásad EU](#): solidarity a lidských práv, demokracie, sociální spravedlnosti a rovnosti. Společnost založená na evropských hodnotách, demokracii, inkluzivitě, otevřenosti a solidaritě je předpokladem sdílené a udržitelné prosperity a odolnosti. Zvyšující se nerovnosti jinak otevírají prostor pro populismus, rasismus a další formy diskriminace, které vedou k rozdělení a konfliktům mezi společenskými skupinami. Organizace občanské společnosti hrají zásadní roli při obraně evropských hodnot. EU i členské státy musí zajistit [smysluplnou účast občanských a dalších aktérů na veřejných politikách](#), zajistit účinný sociální a občanský dialog a s využitím různých forem zapojení NNO a občanské participace.

Evropská komise uvede [Zprávu o právním státu EU](#) 13. 7. 2022 a poprvé bude obsahovat i doporučení pro jednotlivé členské státy ke zlepšení stavu právního státu ve čtyřech pilířích: [justiční systém](#), [protikorupční rámec](#), [pluralita médií](#) a další institucionální otázky týkající se [kontroly a rovnováhy](#). České předsednictví má proto [jedinečnou příležitost aktivně podpořit](#) evropský rámec právního státu [organizováním dialogů o právním státu](#) se všemi zúčastněnými stranami na vnitrostátní úrovni o zjištěních uvedených ve Zprávě s členskými státy, Evropským parlamentem a Evropskou komisí, a podporovat členské státy k naplňování doporučení a zapojovat do tohoto dialogu aktéry na národní úrovni.

Dalším klíčovým dokumentem bude také EDAP – [European Democracy Action Plan](#), který bude rozvíjet procesy rovněž spojené s bojem proti dezinformacím (zavádění sankcí, omezování prostoru pro 3. strany typu Ruska a Číny, případně zvyšování mediální gramotnosti a podpory novinářů a médií).

V zájmu podpory prosperujícího občanského prostoru na úrovni EU i na vnitrostátní úrovni a v reakci na stávající výzvy a nedostatky v právních předpisech EU by Evropská komise měla zahájit **komplexní evropskou strategii na podporu otevřeného občanského prostoru a odolné občanské společnosti**, která bude reagovat na usnesení Evropského parlamentu ze dne 8. března 2022 o zmenšujícím se prostoru pro občanskou společnost v Evropě¹² a závěry a doporučení pracovní skupiny pro evropskou demokracii na Konferenci o budoucnosti Evropy. Jak požaduje zpráva Evropského parlamentu, strategie EU na podporu občanské společnosti (European Civil Society Strategy) by měla integrovat všechny stávající nástroje EU a propojit nástroje monitorování a podávání zpráv s mechanismy EU pro prosazování právního státu.

Vizitky partnerů tématu Podpora právního státu, demokracie a občanské společnosti

Rekonstrukce státu

Lukáš Kraus

lukas.kraus@frankbold.org

www.rekonstrukcestatu.cz

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

Pavel Havlíček

pavel.havlicek@amo.cz

www.amo.cz

AMO.CZ

Transparency International ČR

Ondřej Kopečný

ondrej.kopecný@transparency.cz

www.transparency.cz

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL

Česká
republika

Glopolis / NeoN

Jana Miléřová

jmilerova@glopolis.org

<https://glopolis.org/>

S partnery na EU úrovni:

Civil Society Europe – <http://civilsocietyeurope.eu/>

European Civic Forum – <https://civic-forum.eu/>

¹² 2021/2103(INI) – [https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2021/2103\(INI\)](https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2021/2103(INI))

• Zajištění ochrany občanských svobod a plurality médií i při čelení hrozbám v informačním prostoru

Zásadní dopad na informační a mediální prostředí současnosti mají **digitální platformy** – zejména sociální sítě, ale též obchody s aplikacemi nebo online tržiště. Jde o dosud převážně neregulovanou oblast, což představuje dvě zásadní **rizika** – prvním je vytváření prostoru pro **online trestnou činnost a hybridní hrozby**, druhým rizikem je nekontrolovaná moc nadnárodních gigantů omezovat **digitální práva občanů, jako je svoboda slova nebo ochrana soukromí**. Regulace digitálních platforem je prioritou Evropské komise v rámci Akčního plánu pro demokracii a vzhledem k pravděpodobnému přijetí klíčového Aktu o digitálních službách (DSA) v druhé polovině roku 2022 může jít o jedno ze stěžejních témat předsednictví. DSA má potenciál omezit vliv monopolizujících korporací na demokratické procesy a veřejný informační prostor, ale **hrozí rozšíření pravomocí zneužitelných státy a státními aktéry**, kteří porušují principy demokratického právního státu. Jako občanský sektor můžeme nabídnout analytické výstupy a doporučení i osvětovou činnost v oblasti regulace digitálních platforem.

Nástupem digitálních platforem je dotčeno také evropské **mediální prostředí**, respektive mediální trh. Zákonnodárci ve značné části EU, například v České republice, ještě ani nestihli zareagovat na transformaci z tradičních médií, jako jsou televize, rozhlas a noviny směrem k online médiím, jež mají v dnešní době zcela zásadní dopad na společnost, ovšem jejich práce je v porovnání s tradičními médii jen minimálně regulována či alespoň monitorována. Napříč Evropou se řeší **problémy s politickými vlivy na veřejnoprávní média**, oligarchizací médií, zánikem nezávislé lokální žurnalistiky a silným **vlivem dezinformační scény**, což je téma, které v posledních válečných měsících rezonuje o to intenzivněji. Evropská komise si vytkla za cíl narovnat evropské mediální prostředí například posílením požadavků na **transparentnost médií nebo standardizací rozdělování státních zdrojů**. Ve třetím čtvrtletí tohoto roku představí návrh tzv. Media Freedom Actu. **Nezávislost médií** tedy tématem v Evropě je a bude a české předsednictví by toho mělo využít.

Vizitky partnerů tématu Zajištění ochrany občanských svobod a plurality médií i při čelení hrozbám v informačním prostoru

Rekonstrukce státu

Miroslav Crha

miroslav.crha@frankbold.org

Martin Luhan

martin.luhan@frankbold.org

www.rekonstrukcestatu.cz

S partnery na EU úrovni:

Alliance for Healthy Infosphere – <https://www.globsec.org/projects/alliance-for-healthy-infosphere/>

Otevřená společnost

Oldřich Kužilek

kuzilek@otevrete.cz

<https://www.otevrenaspolecnost.cz/>

Transparency International ČR

Adam Jareš

adam.jares@transparency.cz

www.transparency.cz

• Rovnost žen a mužů

Rovnost žen a mužů představuje ve strategické rovině prioritu Evropské unie,¹³ která prokazatelně přispívá k prosperitě společnosti a míru. Pandemická krize covid-19 potvrdila, že evropské společnosti řady členských států EU nevěnují tomuto problému dostatečnou pozornost,¹⁴ a proto měla **krize na ženy mnohem větší negativní dopad** než na muže.¹⁵ **Ženy pracují v profesích**, jejichž chod se téměř zastavil (služby a obchod, cestovní ruch), v odvětvích pod největším nápoem (ošetřovatelské a sociální služby, zdravotní sestry a pedagogické sbory) a jsou to

13 Evropská komise, Unie rovnosti. strategie pro rovnost žen a mužů na období 2020 – 2025 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0152&from=CS>

14 Česká ženská lobby, Stínová zpráva o stavu genderové rovnosti žen a mužů v ČR za období 2016 – 2020

15 Evropský parlament, Mezinárodní den žen: Jaké dopady měla krize koronaviru na ženy (infografika): <https://www.europarl.europa.eu/news/cs/headlines/society/20210225STO98702/mezinarodni-den-zen-jake-dopady-mela-krize-koronaviru-na-zeny-infografika>

především ženy, které zůstávaly doma s dětmi v době, kdy byly zavřené školy. Současně jsou ženy **daleko více ohrožené chudobou** a častěji **oběťmi domácího násilí**, které v době pandemie rovněž vzrostlo. Rovněž mezi uprchlíky z Ukrajiny je převážná většina žen, navíc často s dětmi, čímž ještě víc roste potřeba neprodleně hledat řešení potřebná jak k úspěšnému **začlenění a účinné ochraně těchto přichozích žen**,¹⁶ ale i k celkovému narovnání postavení žen a jejich příležitostí v ekonomice a dalších sférách života napříč evropskými společnostmi.¹⁷

V souvislosti s dopady pandemické a uprchlické krize na ženy je tudíž v současnosti víc než kdy předtím vysoce prioritní otázka **vyrovnaného zastoupení žen v orgánech**, které rozhodují o řešení aktuálních celospolečenských situací. V rovině legislativní by pak Česká republika měla během předsednictví v EU zaujmout proaktivní postoj a podpořit urychlení v projednání návrhů **Směrnice o potírání násilí vůči ženám a domácího násilí** a **Směrnice o platové transparentnosti**. Rovněž je nezbytné **postoupit v jednáních ohledně přijetí Evropské strategie péče**, přičemž je potřeba obzvláště klást důraz na témata, jako jsou dostupnost institucionální péče o děti do 3 let, či jiné způsoby rozšiřování možností sladování práce a rodiny, dostupnost a standardy pobytových služeb a neformální péče o osoby blízké a seniory, či formy podpory pro rodiče samoživitelky a samoživitele.

Vizitky partnerů tématu Rovnost žen a mužů

Česká ženská lobby

Hana Stelzerová

hana.stelzerova@czlobby.cz

<https://czlobby.cz>

S partnery na EU úrovni:

European Women's Lobby – <https://womenlobby.org>

European Network of Migrant Women – <https://www.migrantwomennetwork.org/> – Eva Valentová – valentova@migrace.com

16 Prohlášení České ženské lobby ze dne 8. 3. 2022 k aktuální situaci žen z Ukrajiny: <https://czlobby.cz/cs/zpravy/tz-prohlaseni-ceske-zenske-lobby-k-aktualni-situaci-zen-z-ukrajiny>. Prohlášení "Evropská ženská lobby volá po míru na Ukrajině", březen 2022: <https://czlobby.cz/cs/zpravy/evropska-zenska-lobby-vola-po-miru-na-ukrajine>

17 Evropský parlament, covid-19: The need for a gendered response (briefing). [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/689348/EPRS_BRI\(2021\)689348_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/689348/EPRS_BRI(2021)689348_EN.pdf)
Česká ženská lobby, Doporučení pro ČR v návaznosti na zkušenosti s pandemií covid-19: <https://czlobby.cz/cs/projekty/doporuzeni-pro-cr-v-navaznosti-na-zkusenosti-s-pandemi-covid-19>

Vizitky partnerů tématu Rovnost žen a mužů

Otevřená společnost

Marta Smolíková

marta.smolikova@osops.cz

www.otevrenaspolecnost.cz

• Implementace závěrů Konference o budoucnosti Evropy a zapojování občanů

Konference o budoucnosti EU si stanovila za cíl poskytnout občanům větší možnost **podílet se na utváření politik a ambicí EU** tím, že v **úzké spolupráci s občanskou společností** vytvoří nové veřejné fórum pro otevřenou, inkluzivní, transparentní a strukturovanou diskusi s Evropany o klíčových otázkách, které ovlivňují jejich každodenní život. České předsednictví by se mělo zabývat jednotlivými doporučeními, která vzejdou ze závěrů COFOE a z pracovních skupin. České NNO byly od počátku aktivně zapojeny do **diskusí a mají zájem na kvalitní implementaci závěrů** a pokračování **zapojování občanů** do zlepšování demokratické legitimacy politik EU.

Vizitky partnerů tématu Implementace závěrů Konference o budoucnosti Evropy a zapojování občanů

ČRDM – Česká rada dětí a mládeže

Pavel Trantina

pavel@trantina.cz

<http://crdm.cz/>

S partnery na EU úrovni:

European Youth Forum – <https://www.youthforum.org/>

Civil Society Europe – <http://civilsocietyeurope.eu/>

CpKP – Centrum pro komunitní práci

Roman Haken

roman.haken@cpkp.cz

<https://www.cpkp.cz/>

• Podpora vyhlášení roku 2025 Evropským rokem dobrovolníků

V návaznosti na úspěch Evropského roku dobrovolnictví 2011 sílí v sítích NNO podporujících dobrovolníky úsilí na vyhlášení roku 2025 se stejnou prioritou – **zdůraznit roli dobrovolníků ve společnosti**, obzvláště nyní v krizových situacích, ocenit jejich nezastupitelnou práci a rovněž se naučit měřit dopad jejich činnosti. České předsednictví 2009 se o vyhlášení roku 2011 významně zasadilo, a má možnost k tomu přispět i nyní nalezením politické shody v Radě. S ohledem na dlouholetou tradici dobrovolnických aktivit u nás máme velkou příležitost prosadit mezi evropské témata i toto, jež je ze strany NNO silně podporováno.

Vízitky partnerů tématu Podpora vyhlášení roku 2025 Evropským rokem dobrovolníků

Národní asociace dobrovolnictví

Lenka Vonka Černá

lenka.cerna@dcul.eu

<https://www.nadobrovolnictvi.cz/>

S partnery na EU úrovni:

Centre for European Volunteering (CEV) – <https://www.europeanvolunteercentre.org/>

Volonteuropa – <https://volonteuropa.eu/>

ČRDM – Česká rada dětí a mládeže

Pavel Trantina

pavel@trantina.cz

<http://crdm.cz/>

S partnery na EU úrovni:

European Youth Forum – <https://www.youthforum.org/>

Civil Society Europe – <http://civilsocietyeurope.eu/>
